

PROJEKTĄ REMIA LIETUVOS RESPUBLIKA

EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO FONDAS KAIMO PLĖTRAI:
EUROPA INVESTUOJA Į KAIMO VIETOVES

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

VYTAUTO
DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS
M C M X X I I

KPP priemonė „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“

Projekto paramos sutarties numeris: Nr. 14PA-KK-17-1-01518-PR001

Projekto pavadinimas: „**Inovatyvių inžinerinių sprendimų ir termoenergetinių procesų valdymo sistemų, skirtų sultingų augalininkystės produktų sandėliavimo technologijų tvarumui didinti, sklaida**“

Projekto vykdytojas – Vytauto Didžiojo Universitetas.

Projekto vykdymo laikotarpis – nuo 2017 12 21 iki 2020 12 21 d.

Projekto tikslas – populiarinti ir diegti augalininkystės ūkiuose inovacijas derliaus laikymo sąlygų valdymo sistemoms ir jų algoritms optimizuoti bei sandėliavimo technologinio proceso neigiamą poveikį aplinkai sumažinti, siekiant padidinti sultingų augalininkystės produktų (daržovių, vaisių ir uogų) išlaikymo trukmę ir jų kokybės stabilumą, ruošiamos prekinės produkcijos vertę ir ūkių konkurencingumą.

Siekiant aukštos sultingų augalininkystės produktų kokybės dažnai pamirštama, kad yra svarbi ne tik auginimo ir derliaus nuėmimo technologijų plėtra, bet taip pat ir kiti gamybos etapai. Užaugintus produktus tenka sandėliuoti. Dažnu atveju jie laikomi ilgiau nei auginami, o padarytos klaidos yra ne mažiau skausmingos. Pastangos prižiūrėti sandėlius ir tobulinant mikroklimato valdymo sistemas atsiperka labai greitai. Tai padeda išsaugoti produktų prekinę vertę, ilgiau aktyviai dalyvauti rinkoje tiekiant pirkėjams produktus ir sulaukti palankesnių kainų.

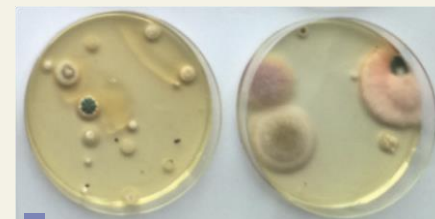
Nepaisant kasmet tobulėjančių technologijų, nuo derliaus nuėmimo iki suvartojimo dėl įvairių priežasčių netenkama iki 30–40 proc. sultingų augalininkystės produktų derliaus. Visiškai išvengti nuostolių neįmanoma, bet būtina stengtis juos sumažinti ir nesukurti dingsties jiems susidaryti. Siekiant šių tikslų labai svarbi sandėliavimo patalpų būklė. Įvairūs ligų sukėlėjai, gali slėptis neišvalytuose sandėlio grindų ir sienų tarpeliuose bei laukti palankių aplinkybių išplisti. Nevalia pamiršti elementarios tvarkos ir paruošiamųjų darbų: prieš suvežant derlių sandėliavimo patalpas privalu išvalyti, pašalinti praėjusio derliaus likučius ir dezinfekuoti, pavyzdžiui, ozonu. Ozonas yra viena iš stipriausių dezinfekavimo priemonių. Jo oksidacijos laipsnis 52 proc. didesnis nei chloro. Be to, veikia platesnį spektrą mikroorganizmų, kurie yra pagrindiniai ligų ir puvinių sukėlėjai. Ozonas naikina virusus, bakterijas ir pelėsinis grybus, taip pat yra efektyvi mielių ir grybelių sporų kenksmingumo mažinimo priemonė. Tačiau per didelis poveikis ozonu taip pat gali pakenkti sandėliuojamiems produktams: pasireikšti paviršinė oksidacija, spalvos ir kvapo pokyčiai.

Gauti tyrimų rezultatai pristatomi organizuojamuose pasidalinimo patirtimi grupių susitikimuose, seminaruose ir lauko dieneose, kuriose VDU Žemės ūkio akademijos mokslininkai kartu su ūkininkais aptaria skirtingų sandėliavimo ir

Pelėsių ir grybų populiacijos sandėlyje

A

B

A – prieš sandėlio dezinfekavimą ozonu

B – po sandėlio dezinfekavimo ozonu

mikroklimato valdymo technologijų privalumus ir trūkumus pasiūlo jų tobulinimo galimybes. Informacija apie renginius skelbiama Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacinėje sistemoje.

Projektas finansuojamas pagal Lietu - vos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos sritį „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“.

Doc. dr. Egidijus Zvicevičius,
Kęstutis Žiūra

